

Dr LUCIJAN KOS
Zagreb

O ispravama pomoćskih brodova i riječnih plovila

U pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi za brodove odnosno plovila, *brodskim ispravama* (ship's papers) u širem smislu utvrđuje se ne samo pravni položaj broda odnosno plovila (identitet, vlasništvo, državna pripadnost), već i njegova tehnička svojstva, stanje broda odnosno plovila, kao i njegove posade. Ove *legitimacione* isprave za naše pomorske brodove bile su propisane Uredbom o brodskim ispravama i knjigama brodova trgovačke mornarice FNRJ (Sl. list FNRJ br. 40/50 56/51 i 39/53) i Pravilnikom za izvršenje te Uredbe (Sl. list FNRJ, br. 13 i 41/51, 29/61), a za plovidbu naše unutrašnje plovidbe čl. 11 stav 1 i 2 Pravilnika o plovidbi na Dunavu (Sl. list FNRJ, br. 55/51), tač. 12 čl. 1 Uredbe o prekršajima plovidbenih propisa i propisa o sigurnosti unutrašnje plovidbe (Sl. list FNRJ, br. 67/49 i 56/51) i Rješenjem o primjeni odredaba Pravilnika o plovidbi na Dunavu na ostale unutrašnje vodene puteve na teritoriju FNRJ (Sl. list FNRJ, br. 33/52).

Kako je Uredba o brodskim ispravama i knjigama brodova trgovačke mornarice FNRJ donijeta na temelju Zakona o ovlaštenju Vlade FNRJ za donošenje uredaba po pitanjima iz narodne privrede, to ona sadrži zakonsku materiju, pa ju je potrebno u skladu sa ustavnim odredbama zamijeniti sa zakonom. Materijalne odredbe ove Uredbe, kao i propise unutrašnje plovidbe kojima se reguliraju pitanja brodskih isprava i knjiga potrebno je uskladiti i sa izvršenim promjenama u organima službe sigurnosti plovidbe na moru i u unutrašnjim plovnim putovima, a naročito sa Osnovnim zakonom o službi sigurnosti plovidbe (Sl. list FNRJ, br. 30/62). Tako je izdavanje brodskih isprava o sposobnosti za plovidbu pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe dato u djelokrug Jugoslavenskom registru brodova («Jugoregistar») za one brodove i plovila, čiji pregled u svrhu utvrđivanja njihove sposobnosti za plovidbu vrši Jugoregistar. Takvo rješenje je opravdano, jer pojednostavljuje postupak oko izdavanja brodskih isprava, koje su do sada izdavale lučke kapetanije odnosno kapetanije pristaništa na temelju dokumenata o tehničkom stanju broda odnosno plovila, koje je utvrđivao Jugoregistar. Izdavanje samo onih isprava, kojima se utvrđuje identitet brodova odnosno plovila, pravo na vijanje naše zastave, broj i sastav posade, ostalo je i dalje u nadležnosti pomorsko-upravnih odnosno riječno-upravnih organa — kapetanija.

Za pomorske brodove Zakonom o ispravama i knjigama pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe (Sl. list SFRJ, br. 18/64) uvedena je nova brodska isprava »Svjedodžba o sigurnosti konstrukcije teretnog broda«, a za plovila unutrašnje plovidbe, Brodsko svjedočanstvo, Svjedodžba o klasi, Dozvola za brodsku radio-stanicu i Radio-dnevnik. Svjedodžba o sigurnosti konstrukcije teretnog broda (Cargo Ship Safety Construction Certificate) kao međunarodna svjedodžba predviđena je novom Međunarodnom konvencijom za zaštitu ljudskog života na moru, »SOLAS« konvencijom, London 1960., i to za pomorske teretne brodove od 500 BRT i više, koji vrše međunarodna putovanja. Pošto je ovu Konvenciju potpisala naša zemlja, a uskoro će je i ratificirati, to je potrebno i naše zakonodavstvo uskladiti sa njenim odredbama. Uvođenjem Brodaskog svjedočanstva (Attestation de bord) kao unificirane isprave za naša plovila unutrašnje plovidbe sprovedena je u djelo preporuka Dunavske komisije, donijeta na XX zasjedanju ove komisije u Budimpešti 1962. godine, a koju je preporuku naša zemlja usvojila. Ovom se ispravom objedinjuje više brodskih isprava, koje su do sada postojale, i to patent broda, uvjerenje o vlasništvu, o sposobnosti plovila za plovidbu i o putnicima. Svjedodžbom o klasi (Classification certificate) i za plovila unutrašnje plovidbe od 100 i više t/depl. izuzimajući postojeća plovila i plovila u gradnji, postignuto je, da nam plovila budu građena i održavana prema suvremenim tehničkim dostignućima brodogradnje i navigacije. Isto tako znatan je napredak izvršen i uvođenjem radio-uređaja na plovilima naše unutrašnje plovidbe, a otuda

i obavezno izdavanje dozvola za brodske radio-stanice i obavezno vođenje radio-dnevnika na takvim plovilima.

I za pomorske brodove i za plovila unutrašnje plovidbe uvode se ovim Zakonom, nove isprave, i to:

- Privremena svjedodžba o sposobnosti broda odnosno plovila za plovidbu,
- Privremena svjedodžba o sposobnosti pomorskog teretnog broda odnosno plovila za prevoz tereta i za prevoz putnika,
- Privremena svjedodžba o sposobnosti broda odnosno plovila za vršenje pokusne vožnje.

Uvođenjem ovih svjedodžbi nužna je posljedica vršenja redovnih i izvanrednih tehničkih pregleda u svrhu utvrđivanja sposobnosti za plovidbu brodova odnosno plovila, sužavanja odnosno proširenja njihovih granica plovidbe prema stepenu njihove sposobnosti za plovidbu.

U pogledu brodskih knjiga, za plovila unutrašnje plovidbe uvodi se Knjiga pregleda i nadzora, koju do sada nisu imala ova plovila. Njenim uvođenjem prestaje potreba da se na ovim plovilima vodi i knjiga kotlova, jer ova knjiga sadržava i podatke o sudovima pod pritiskom na plovilu.

Dok odredbe o izdavanju brodskih isprava i knjiga za pomorske brodove predstavljaju *potpuno* zakonodavstvo (član 161 tač. 1 Ustava SFRJ), dotle te odredbe za plovila unutrašnje plovidbe predstavljaju *osnovno* zakonodavstvo (član 161 tač. 2 Ustava SFRJ), što je i u skladu sa analognim propisima Zakona o utvrđivanju sposobnosti za plovidbu pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe (Sl. list SFRJ, br. 18/64) sa kojim Zakon o ispravama i knjigama pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe čini cjelinu.

Pomorski brodovi odnosno plovila unutrašnje plovidbe, osim ratnih brodova i ratnih plovila, na svojim putovanjima otvorenim morem i teritorijalnim morima stranih zemalja odnosno Dunavom i ostalim međunarodnim i domaćim rijekama i kanalima u svrhu utvrđivanja svog identiteta, sposobnosti za plovidbu i ostalim svojstvima ovih plovnih objekata, moraju biti snabdjeveni brodskim ispravama i knjigama, koje se obavezno moraju nalaziti na brodu odnosno plovilu. Ovi dokumenti sastavljeni su na našem jeziku, a zbog njihove djelične upotrebe i izvan granica našeg obalnog mora, 6 od njih i na engleskom (svjedodžba o osiguranju putničkog broda, o konstrukciji, opremi, radio-telegrafskom i radio-fonskom uređaju teretnog broda, te međunarodna svjedodžba o nadvođu); brodsko svjedočanstvo i popis posade plovila unutrašnje plovidbe mogu biti sastavljeni i na francuskom i ruskom jeziku.

Isprave i knjige brodova odnosno plovila stranih zastava izdate prema nacionalnim propisima broda odnosno plovila priznaju se pod uvjetom reciprociteta. Brodske dokumente svi brodovi odnosno plovila — domaći i strani — moraju obavezno pokazati organima uprave nadležnim za poslove sigurnosti plovidbe — lučkim kapetanijama i kapetanijama pristaništa, te inspektorima službe sigurnosti plovidbe, kao i drugim ovlaštenim organima, a naši brodovi odnosno plovila u inozemstvu i našim diplomatsko-konzularnim predstavnicima.

Svaki pomorski brod kao plovidni objekt sa više od 10 BRT koji ima palubu i kao tehnički plovidni objekt iste tonaže iako nema palubu, mora imati *Upisni list* (Certificate of Registry), kojim se dokazuje državna pripadnost broda, njegova namjena, granice plovidbe, ime nosioca prava korištenja odnosno vlasnika broda, kao i druga stvarna prava na brodu. Upisni list izdaje organ uprave — lučka kapetanija, koja je izvršila upis broda u određeni upisnik prema kategoriji plovidbe odnosno broda. Pomorskom brodu, koji je nabavljen u stranoj zemlji, a plovi za našu zemlju, kao i brodu koji je u inozemstvu, a ovaj brod još nema Upisni list ili je ovoga izgubio, izdaje se *Privremeni plovidbeni list* (Provisional certificate) od strane našeg diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Pomorski brodovi i plovila unutrašnje plovidbe, koji vrše međunarodna putovanja, iz naše u stranu luku odnosno pristaništa i obratno, kao i drugi pomorski brodovi odnosno plovila unutrašnje plovidbe, čija je posada ukrcana na osnovi propisanih isprava za ukrcanje, moraju imati *Popis posade* (rol, Crew list), kojeg izdaje organ uprave — lučka kapetanija, odnosno kapetanija pristaništa. Ovim dokumentom utvrđuje se najmanji broj članova posade, njihov sastav, poslovi i njihova stručnost. Na njemu lučka kapetanija u zemlji odnosno naše diplomatsko-konzularno predstavništvo u inozemstvu, ukoliko postoji u luci dolaska ili odlaska broda, potvrđuje dolazak i odlazak broda iz luke. Popisom posade plovila unutrašnje plovidbe utvrđuje se, koje su osobe ukrcane na plovilo kao članovi posade, koje su poslove ovi ovlašteni vršiti i kakve su im stručne kvalifikacije, kao i koji su članovi njihove porodice ukrcani na plovilo. U ovaj se popis unose i podaci o najmanjem broju i sastavu posade, koji su radi osiguranja plovidbe propisima određeni za odonosno plovilo.

U skladu sa diobom poslova službe sigurnosti plovidbe s jedne strane na upravne i inspeksijske, koje vrše organi uprave — lučke kapetanije odnosno kapetanije pristaništa, a s druge strane na tehničke i stručne poslove, koje vrše posebne ustanove Jugoregistar i »Plovput«, to se i pomorskom brodu i plovilu unutrašnje plovidbe izdaju isprave i knjige upravnog i tehničkog značaja. Dok prve, njih 3 (upisni list, privremeni plovidbeni list i popis posade) za pomorske brodove izdaje organ uprave — lučka kapetanija, u unutrašnjoj plovidbi njih 6 izdaje kapetanija pristaništa, dotle druge, njih 15 izdaje Jugoregistar, izuzev svjedodžbe o baždarenju čamaca, koje izdaju lučke kapetanije; unutrašnjoj plovidbi Jugoregistar izdaje 6 isprava. Za pomorske brodove i plovila unutrašnje plovidbe po 3 isprave izdaju drugi organi (svjedodžbe o deratizaciji i oslobodenju od deratizacije nadležni sanitarni organi, dozvole za brodske radio-stanice organi nadležni za postavljanje i rad emisionih radio-stanica). Jugoregistar izdaje sve svjedodžbe, koje se odnose na utvrđivanje sposobnosti za plovidbu pomorskih brodova, a za plovila unutrašnje plovidbe Jugoregistar izdaje takve svjedodžbe za koje je i ovlašten utvrđivati njihovu sposobnost za plovidbu. Tako se pomorskom putničkom brodu, koji prevozi više od 12 putnika, a vrši međunarodna putovanja, izdaje *Svjedodžba o sigurnosti putničkog broda* (Passenger Ship Safety Certificate). Pomorskom teretnom brodu, koji nije putnički brod ni tehnički plovidni objekt, od 500 BRT i više, a koji vrši međunarodna putovanja izdaju se :

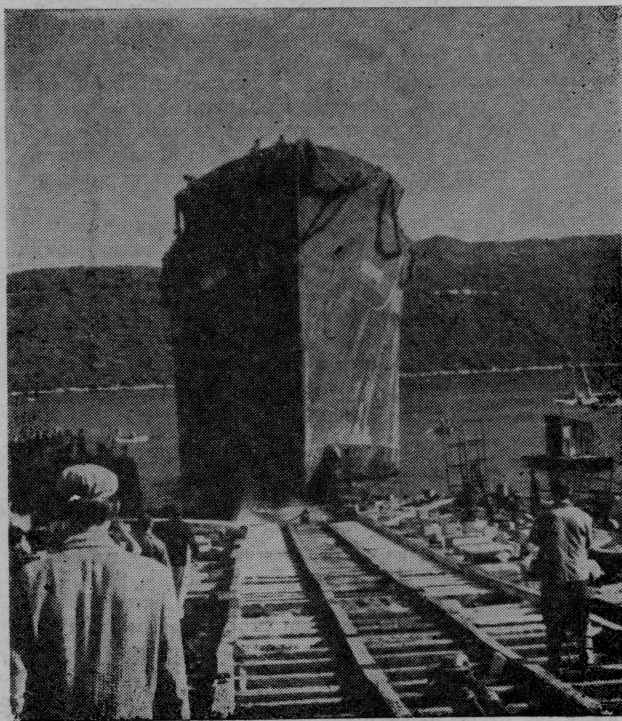
- *Svjedodžba o sigurnosti konstrukcije teretnog broda* (Cargo Ship Safety Construction Certificate), i
- *Svjedodžba o sigurnosti opreme teretnog broda* (Cargo Ship Safety Equipment Certificate).

Pomorskom teretnom brodu od 1600 BRT i više izdaje se i *Svjedodžba o sigurnosti radio-telegrafskog uređaja teretnog broda* (Cargo Ship Safety Radiotelegraphy Certificate), a ako je takav brod veličine od 300—1600 BRT bez radio-telegrafskog uređaja, izdaje mu se *Svjedodžba o sigurnosti radiofonskog uređaja teretnog broda* (Cargo Ship Safety Radiotelephony Certificate). Pomorskom putničkom i teretnom brodu od 150 BRT i više, koji vrše međunarodna putovanja izdaje se *Međunarodna svjedodžba o nadvođu* (Load line International Certificate). Svaki pomorski brod od 50 BRT i više i svako plovilo unutrašnje plovidbe koje ima 100 ili više tona depl. mora dobiti klasu i o tome mu se izdaje *Svjedodžba o klasi* (Classification certificate). Od ove klasifikacije su izuzeti postojeći pomorski brodovi (u plovidbi, raspremi, obnovi, na popravku ili popravku) drvene konstrukcije preko 50 BRT, koji ne vrše međunarodna putovanja i plovila unutrašnje plovidbe, koji po ranijim propisima nisu morali imati svjedodžbu o klasi. Pomorski brod odnosno plovilo unutrašnje plovidbe nakon izgradnje ili generalnog remonta, koji namjerava da izvrši pokusnu vožnju, a sposoban je da izvrši takvu vožnju, mora imati *Svjedodžbu o sposobnosti broda odnosno plovila za pokusnu vožnju*, a takav brod odnosno plovilo koji po posebnim propisima podleži baždarenju tj. radi utvrđivanja zapremnine odnosno BRT i NRT mora imati *Svjedodžbu o baždarenju* (Tonnage certificate). Ovom svjedodžbom kod plovila unutrašnje plovidbe dokazuje se njihova novost u metarskim tonama prema gasu i utvrđuje se slobodni bok broda. Pomorski brod odnosno plovilo unutrašnje plovidbe, koji prevozi teret ili koji je opremljen uređajima za ukrcavanje i iskrcavanje tereta mora imati *Registar teretnog uređaja* i kao sastavni dio tog Registra *Uvjerjenja o ispitivanju uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje i njihove opreme*.

Pomorskom brodu kojem se ne izdaju odgovarajuće svjedodžbe o sigurnosti, njih 5, izdaje se *Svjedodžba o sposobnosti broda za plovidbu* (ex »Plovidbena dozvola«).

Pomorski brod odnosno plovilo unutrašnje plovidbe, koji vrši međunarodna putovanja, a bio je zagađen glodavcima (miševima i štakorima) mora imati *Svjedodžbu o deratizaciji* (Deratting certificate), kojom se dokazuje da je uspješno izvršeno čišćenje broda od glodara. Ako takav brod odnosno plovilo nije bilo zagađeno, ono mora imati *Svjedodžbu o oslobodenju od deratizacije* (Deratting exemption certificate), čime se dokazuje ne samo da brod odnosno plovilo nije bilo zagađeno glodavcima, već i da je za određeno vrijeme oslobodeno od vršenja ponovne deratizacije. Ove dvije svjedodžbe izdaje nadležni organ sanitarne inspekcije u lukama odnosno pristaništima, koje odredi Savezni sekretarijat za zdravstvo i socijalnu politiku.

Vrijednost svjedodžbe o sigurnosti putničkog broda; o sigurnosti pomorskog teretnog broda u pogledu njegove konstrukcije, opreme, radio-telegrafskog uređaja, radiofonskog uređaja, kao i svjedodžbe o sposobnosti broda za plovidbu, traje jednu godinu, ali sve ove svjedodžbe gube vrijednost ako brod pretrpi takvu havariju, koja utječe na njegovu sposobnost za plovidbu. Ukoliko brod ne pretrpi havariju, ove se svjedodžbe mogu produžiti za najviše još mjesec dana, a ako ti brodovi plove izvan našeg obalnog mora, ove se svjedodžbe mogu iznimno produžiti za još 5 mjeseci s tim, da ovo produženje gubi vrijednost čim brod uplovi u prvu domaću luku. Svjedodžba o sposobnosti broda za plovidbu, za razliku od ostalih, može se produžiti samo za najviše 2 mjeseca. Međunarodna svjedodžba o nadvođu (Freeboard) traje 4 godine s tim, da se ista obavezno potvrđuje svake godine na temelju izvršenog pregleda broda, a ona može po propisima o nadvođu i prije izgubiti vrijednost. Trajanje vrijednosti svjedodžbe o klasi određuje Jugoregistar svojim pravilima. Trajanje vrijednosti svjedodžbe o oslobodenju traje najdulje do isteka roka vrijednosti svjedodžbe o sigurnosti putničkog broda; pomorskog teretnog broda o sigurnosti konstrukcije, o sigurnosti opreme, o sigurnosti radio-telegrafskog i o sigurnosti radiotelefonskog uređaja. Vrijednost privremene svjedodžbe o sposobnosti broda za plovidbu traje za jedno ili više određenih putovanja odnosno za vrijeme koje se u njoj označi, ali najduže godinu dana od posljednjeg pregleda cijelog broda. Isto tako i privremena svjedodžba o sposobnosti po-

Motorni brod od 3.000 DWT u času porinuća

morskog teretnog broda za prevoz putnika i plovila za prevoz tereta i putnika traje za vrijeme koje je u toj svjedodžbi navedeno, ali najduže do isteka roka vrijednosti svjedodžbe o sposobnosti broda za plovidbu odnosno broda ili plovila. Svjedodžba o sposobnosti broda odnosno plovila za pokusnu vožnju vrijedi 15 dana od dana njenog izdanja. Trajanje vrijednosti svjedodžbe o baždarenju i registra teretnog uređaja za pripadajućim uvjerenjima određuje se po propisima o baždarenju odnosno o pregledu i ispitivanju teretnog uređaja na pomorskom brodu odnosno brodu unutrašnje plovidbe.

Pomorskom brodu odnosno plovilu unutrašnje plovidbe, koji ima radio-uređaj izdaje organ uprave određen propisima o postavljanju i radu emisionih radio-stanica *Dozvolu za brodsku radio-stanicu* na osnovu koje je on dužan taj uređaj upotrebljavati na određeni način.

Pomorski brodovi i plovila unutrašnje plovidbe moraju voditi i određene knjige, i to:

— *Knjigu pregleda i nadzora*. Ova knjiga, koju su dužni imati pomorski brodovi i plovila unutrašnje plovidbe sadrži podatke o uređajima, sredstvima, opremi i sudovima pod pritiskom, koje podatke unosi Jugoregistar, a lučka kapetanija odnosno kapetanija pristaništa kod koje je brod odnosno plovilo upisano unosi u tu knjigu i popis brodskih isprava koje brod odnosno plovilo mora imati. U ovu knjigu osoba, koja vrši inspekciju broda unosi u istu podatke o izvršenom pregledu ili nadzoru, utvrđene mane ili nedostatke, te naloge koji su dati radi njihovog otklanjanja.

— *Brodski dnevnik* (Logbook). Ovaj dnevnik je dužan voditi pomorski brod, koji je veći od 50 BRT ili koji ima motor jači od 150 KS bez obzira na tonažu. U ovaj se dnevnik unose podaci o plovidbi, vršenju službe na brodu, posadi, putnicima, teretu, meteorološkim opažanjima, pomorskim nezgodama i drugim događajima od važnosti za brod, organe uprave vlasnika odnosno nosioca prava korišćenja broda, krcatelja, primaoca tereta, osiguratelja ili druge zainteresirane osobe. U brodski dnevnik broda unutrašnje plovidbe i plovila unutrašnje plovidbe sa vlastitim mehaničkim pogonskim uređajem unose se hidrometeorološki podaci, o kretanju i radu plovila, primjedbe o smetnjama i nedostacima održavanja plovnog puta, o sredstvima balisaže, bilješke o smjenama u kormilarnici i strojarnici, o nezgodama i havarijama što ih plovilo pretrpi, podaci o značajnijim popravcima i radovima izvršenim na plovilu za vrijeme putovanja i drugi podaci o značajnijim događajima na brodu i plovilu.

— *Dnevnik stroja* (Enigne room log). Ovaj dnevnik je dužan voditi samo pomorski brod na mehanički pogon sa više od 50 BRT ili sa motorom jačim od 150 KS. U ovaj se dnevnik unose podaci o brodskom pogonskom uređaju, o njegovom stanju i pravilnom radu, o utrošku pogonskog materijala, kao i drugi podaci koji su od važnosti za vršenje službe na stroju.

— *Zdravstveni dnevnik* (Health-log). Ovaj dnevnik je dužan voditi pomorski brod u dugoj plovidbi ili u velikoj obalnoj, kao i brod veći od 400 BRT, a plovilo unutrašnje plovidbe veće od 50 t/depl. U ovaj se dnevnik unose podaci o higijenskim prilikama na brodu odnosno plovilu, o zdravstvenom stanju članova posade i putnika, o obavezanim vakcinacijama i drugim zdravstvenim zaštitnim mjerama.

— *Radio-dnevnik* (Radio-log). Ovaj dnevnik je dužan voditi pomorski brod odnosno plovilo unutrašnje plovidbe, koji ima radio-uređaj, a u nj se unose podaci o vijestima — primljenim i datim putem radio-uređaja, kao i podaci koji su vezani sa vršenjem te službe na brodu.

— *Knjiga tereta*. Ovu knjigu je dužan voditi samo pomorski brod veći od 500 BRT koji prevozi teret, a u nju se unose podaci o vrsti, količini i smještaju tereta na brodu.

Pomorskim brodovima za koje je po odredbama Zakona o utvrđivanju sposobnosti za plovidbu pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe, utvrđena plovidbena sposobnost da izvrše jedno ili više određenih putovanja, iako ne ispunjavaju pojedine uvjete od kojih po propisima o zaštiti ljudskih života na moru mogu biti oslobođeni, izdaje se *Svjedodžba o oslobođenju* (Exemption certificate). Ako se ovim brodovima i plovilima unutrašnje plovidbe smanje granice plovidbe u kojima su do tada mogli ploviti ili se za njih utvrdi da su sposobni izvršiti jedno ili više određenih putovanja izvan granica plovidbe u kojima su do tada biti ovlaštteni da plove, tada ovi brodovi i plovila moraju imati *Privremenu svjedodžbu o sposobnosti broda odnosno plovila*

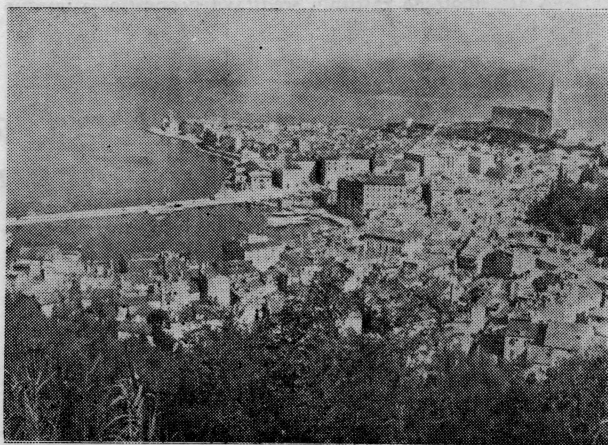
za plovidbu. Ovu svjedodžbu izdaje Jugoregistar, a za određena plovila unutrašnje plovidbe (do 10 t/d i do 10 KS ili do 50 t/d bez vlastitog pogona) kapetanija pristaništa, koja vrši i njihove tehničke preglede, ako se republičkim propisom ne odredi drugačije.

Pomorski teretni brodovi odnosno plovila unutrašnje plovidbe, koja su namijenjena za prevoz tereta, a za koje se po odredbama Zakona o utvrđivanju sposobnosti za plovidbu pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe, utvrdi da su sposobni da prevoze putnike u granicama našeg obalnog mora odnosno da na određenim unutrašnjim plovničkim putovima ili određenim mjestima tih putova prevoze putnike, za jedno ili više određenih putovanja ili za određeno vrijeme, tada ovi pomorski teretni brodovi odnosno plovila unutrašnje plovidbe moraju imati *Privremenu svjedodžbu o sposobnosti pomorskog teretnog broda odnosno plovila za prevoz putnika*. Ovu svjedodžbu izdaje Jugoregistar, a za određena plovila unutrašnje plovidbe kapetanija pristaništa, koja je ovlaštena da vrši i njihov tehnički pregled, ukoliko republičkim propisom se drugačije ne odredi.

Ako se iz odgovarajućeg pomorskog upisnika odnosno registra ili očevidnika unutrašnje plovidbe briše pomorski brod odnosno plovilo unutrašnje plovidbe, tada se brodske isprave i knjige predaju onom organu uprave kod koga je brod odnosno plovilo bilo upisano, a ako se takav plovni objekat proda u inozemstvo, onda se predaju novom vlasniku ili organu upravljanja i te isprave i knjige. Popunjene dnevnik i knjige pomorskog broda odnosno plovila unutrašnje plovidbe moraju se držati na brodu odnosno plovilu jednu godinu od dana njihovog popunjenja, a po isteku tog roka predaju se organu uprave kod koga je brod odnosno plovilo bilo upisano, koji ih je dužan čuvati 10 godina od dana njihovog primitka.

Plovilo unutrašnje plovidbe, brod unutrašnje plovidbe koji ima vlastiti mehanički pogonski uređaj i koje je u plovidbi, raspremi, obnovi, na popravku ili popravku, — osim plovećeg postrojenja (pristan, vodenica, hangar i sl.), splavi i čamca do 5 t/d bez vlastitog pogona — mora imati *Brodsko svjedočanstvo* (Attestation de bord). Ovim svjedočanstvom dokazuje se državna pripadnost plovila, njegova vrsta i namjena, nosilac prava korišćenja odnosno vlasnik plovila, brodar, sposobnost plovila za plovidbu, plovna mreža kojom plovilo smije ploviti, broj putnika i količina robe koju plovilo smije prevoziti. Ono sadrži i podatke o tehničkim svojstvima plovila i njegovoj opremi, podatke o izvršenim pregledima plovila, a izdaje ga kapetanija pristaništa, nadležna po mjestu upisa tog plovila, ukoliko republičkim propisom nije drugačije određeno, i to na temelju uvjerenja o sposobnosti plovila za plovidbu, izdatih po Jugoregistru odnosno po samoj kapetaniji pristaništa, već prema tome kome od njih podliježe odnosno plovilo za pregled. Vrijednost brodske svjedočanstva traje do roka naznačenog u toj ispravi i može se produžiti najviše za još tri mjeseca.

I kod plovila unutrašnje plovidbe vrijednost ostalih dokumenata vrijedi u pravilu do roka, koji je naznačen u odnosnim ispravama, a taj se rok može produžiti za daljnja 3 mjeseca. Trajanje vrijednosti svjedodžbi o baždarenju (Certificates of tonnage) određuje se posebnim propisom. Tra-

Piran

janje vrijednosti privremene svjedodžbe o sposobnosti plovila za plovidbu traje za vrijeme, koje je navedeno u toj svjedodžbi, za jedno ili više određenih putovanja, ali ne duže od 1 godine, računajući od posljednjeg pregleda cijelog broda. Trajanje vrijednosti privremene svjedodžbe o sposobnosti plovila za prevoz putnika traje za vrijeme, koje je označeno u toj svjedodžbi, ali najduže do isteka roka vrijednosti svjedodžbe o sposobnosti plovila za plovidbu. Svjedodžba o sposobnosti plovila za pokusnu vožnju vrijedi 15 dana od dana njenog izdanja. Registar teretnog uređaja sa odgovarajućim uvjerenjima, kao i svjedodžba o klasi u pogledu njihovog trajanja, vrijede prema propisima koje će za te svjedodžbe utvrditi »Jugoregistar«.

Plovilo unutrašnje plovidbe, koje ima 100 ili više t/d, — a nije postojeće takvo plovilo u času stupanja na snagu ovog Zakona tj. nije u plovidbi, raspredi, obnovi, na popravci ili popravku, kao i takvo plovilo u gradnji kojem je kobilica postavljena prije stupanja na snagu ovog zakona, — mora imati svjedodžbu o klasi.

Novčanom kaznom do 1.000.000 din. kaznit će se za pomorski prekršaj za prekršaj plovidbenih propisa ili propisa o sigurnosti unutrašnje plovidbe radna organizacija ili druga pravna osoba, koja je nosilac prava korištenja broda odnosno plovila, ako stavi u plovidbu i drži u plovidbi brod odnosno plovilo sa brodskim ispravama čija je vrijednost istekla ili bez koje od propisanih brodskih isprava i knjiga. Za takav prekršaj kaznit će se i odgovorna osoba navedene organizacije ili druge pravne osobe novčanom kaznom do 50.000 din. Novčanom kaznom do 100.000 din. za takav prekršaj kaznit će se i vlasnik broda ili plovila, a zapovjednik broda odnosno plovila ili osoba koja ga zamjenjuje, ako na brodu odnosno plovilu nema koju od propisanih brodskih isprava ili knjiga; ako se nepravilno vode brodske knji-

ge, ako na zahtjev ovlaštenog organa ne pokaže brodske isprave ili knjige ili ako u slučaju brisanja broda ili plovila iz odgovarajućeg upisnika odnosno registra ili očevidnika ne preda brodske isprave i knjige organu uprave kod koga je brod odnosno plovilo bilo upisano, ako ne drži na brodu odnosno plovilu popunjenje dnevnike i knjige, ili ako ih po isteku tog vremena ne preda nadležnom organu uprave.

Postojeći pomorski brod odnosno postojeće plovilo unutrašnje plovidbe, koji su na dan stupanja na snagu ovog Zakona tj. 29. VII 1964. u plovidbi, raspredi, obnovi, u popravku ili na popravku ili koji će poslije tog roka biti nabavljeni u inozemstvu, a nemaju propisanu svjedodžbu o klasi i svjedodžbu o nadvođu, već su im ove svjedodžbe izdali strani klasifikacioni zavodi, dužni su po isteku roka važenja tih svjedodžbi pribaviti odgovarajuće svjedodžbe od Jugoregistra. Sve brodske isprave i knjige, koje su izdate i vođene po dosadašnjim propisima ostaju u važnosti dok se ne zamjene novima, a savezni sekretar za saobraćaj i veze je ovlašten da propiše koje podatke moraju sadržavati brodske isprave i knjige, njihove obrasce i način vođenja brodskih knjiga. Za zdravstveni dnevnik, svjedodžbu o deratizaciji i o oslobodjenju od deratizacije podatke, obrasce i način vođenja propisuje se u suglasnosti sa saveznim sekretarom za zdravstvo i socijalnu politiku.

Izvršenjem potrebnih priprema za sprovođenje u djelo odredaba ovog Zakona i njegovom primjenom u praksi, »Jugoregistar« postao je sada glavni izvršilac stručnih poslova oko izdavanja isprava i knjiga pomorskim brodovima i plovilima unutrašnje plovidbe, a lučke kapetanije odnosno kapetanije pristaništa preko svojih inspektora sigurnosti plovidbe postale su nadzorni organi inspekcije ne samo nad ispravnošću tih dokumenata, već i nad time, da li stvarno stanje broda, njegove opreme i uređaja odgovara podacima, sadržanim u tim ispravama i knjigama.